

ΑΡΩΜΑ ΧΟΡΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (Project 2014-2015 Τμήμα: ΑΓ)

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- Η ανάδειξη της πολιτιστικής παράδοσης και κληρονομιάς.
- Ποιοι είναι οι σημαντικότεροι λόγοι που οδηγούν τους ανθρώπους να χορεύουν παραδοσιακούς χορούς;
- Ποια είναι τα βήματα των κυριότερων ελληνικών παραδοσιακών χορών;
- Ποια είναι η ιστορική εξέλιξη των βασικών παραδοσιακών οργάνων;
- Ποιοί Κρητικοί χοροί είναι κατάλληλοι σε κάθε κοινωνική εκδήλωση;
- Πρέπει να χορεύονται παραδοσιακοί χοροί στις διάφορες κοινωνικές εκδηλώσεις;

Β. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

- Η ανάγκη ανάδειξης των θετικών επιπτώσεων των παραδοσιακών χωρών στην διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Η γνωριμία των νέων με την παράδοση, μέσω της εκμάθησης των παραδοσιακών ελληνικών χωρών για τη διατήρηση της εθνικής τους ταυτότητας.
- Η ευαισθητοποίηση των νέων για τη διατήρηση και επέκταση των χωρών σε διάφορες κοινωνικές εκδηλώσεις.

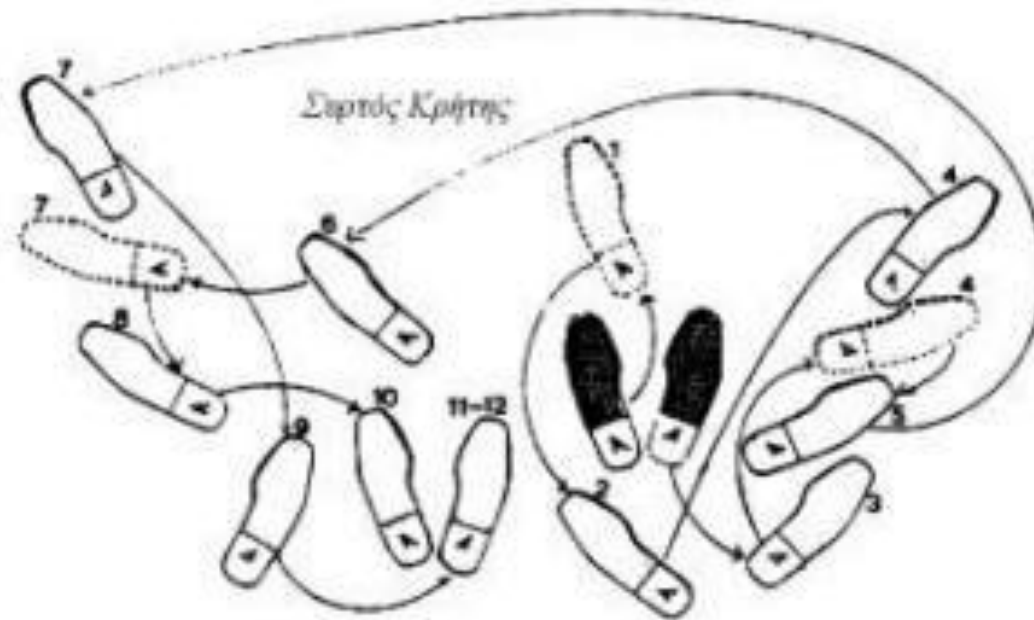
Γ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΗΘΗΚΕ

- Καταιγισμός ιδεών
- Διατύπωση διερευνητικών ερωτημάτων
- Σύνδεση με επιστημονικά πεδία
- Δημιουργία υποθεμάτων/επιλογή από κάθε υποομάδα
- Ανασκόπηση βιβλιογραφίας
- Επεξεργασία δεδομένων-παρουσίαση-συγγραφή εργασίας
- Πρόβες για την παρουσίαση των διδαχθέντων χωρών

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΚΡΗΤΙΚΟΙ ΧΟΡΟΙ

Ο Χανιώτικος ή Χανιώτης ή απλά Συρτός

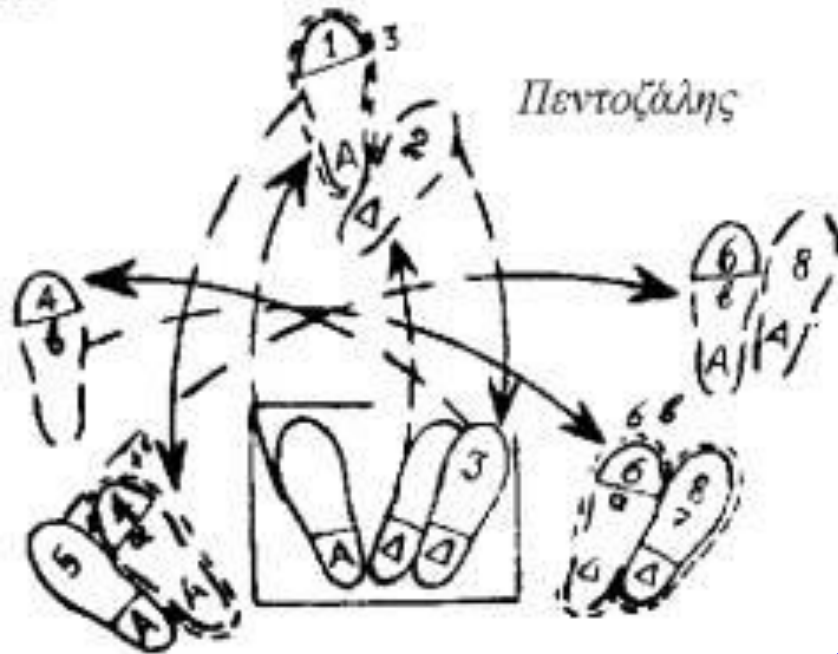

- 1: Το αριστερό σηκώνεται λίγο και χτυπάει με τα δάχτυλα πολύ ελαφρά το έδαφος και έρχεται σε άρση μπροστά.
- 2: Κάνοντας κυκλική κίνηση προς τα αριστερά και κατόπιν πίσω, έρχεται το αριστερό και πατάει πίσω και δεξιά από το δεξί.
- 3: Το δεξί πατάει δεξιά και λίγο πίσω, κοντά στο αριστερό.

Ο Χανιώτικος ή Χανιώτης ή απλά Συρτός

- **4:** Το αριστερό έρχεται μπροστά από το δεξί και πατάει προς τη φορά, ενώ το δεξί σήκώνεται λίγο από το έδαφος, ελαφρά λυγισμένο. Το σώμα στρέφει λίγο δεξιά.
- **5:** Το δεξί πατάει πίσω στη θέση του.
- **7:** Το δεξί πόδι έρχεται μπροστά από το αριστερό και πατάει προς τα αριστερά, ενώ συγχρόνως σηκώνεται από το έδαφος το αριστερό πόδι, ελαφρά λυγισμένο και στρίβουμε λίγο προς τ' αριστερά.
- **8:** Το αριστερό πατάει πίσω στη θέση του.
- **9:** Το δεξί πατάει προς τη φορά με μέτωπο προς το κέντρο του κύκλου.
- **10:** Το αριστερό πάνω από το δεξί και πατάει προς τη φορά.
- **11-12:** Με μέτωπο προς το κέντρο του κύκλου, έρχεται το δεξί δίπλα στο αριστερό και πατάει στην προσοχή. Πριν πατήσει στο έδαφος, το δεξί πόδι μπορεί να κάνει μια μικρή κυκλική κίνηση, αφού χτυπήσει πρώτα με τα δάχτυλα του αριστερού ποδιού.

Το Πεντοζάλι

«Άλλο χορό δεν 'ρέγουμαι,
ωσάν τον Πεντοζάλη
που πάει τρία ζάλα εμπρός και
δυό γιαγέρνει πάλι.»

Το Πεντοζάλι

- **1:** Το αριστερό πόδι έρχεται σε προεκβολή προς το κέντρο με δύναμη στα δάχτυλα και με το γόνατο ελαφρά λυγισμένο. **2:** Το δεξί πόδι λυγισμένο ελαφρά πίσω, έρχεται μπροστά και αγγίζει με την καμάρα του λίγο ψηλότερα από τη φτέρνα του αριστερού. **3:** Το δεξί πόδι πατά πίσω στη θέση του, ενώ συγχρόνως το αριστερό υψώνεται ελαφρά, λυγισμένο μπροστά. **4α:** Το αριστερό πόδι εκτελεί βήμα αριστερά και λίγο πίσω, με δύναμη στα δάκτυλά του που στρέφουν αριστερά. **4β:** Το δεξί πόδι, βήμα αριστερά στα δάκτυλά του, στραμμένα αριστερά. Συγχρόνως το αριστερό πόδι ανασηκώνεται ελαφρά λυγισμένο πίσω.
- **5:** Το αριστερό πατά πάλι στη θέση του. **6α:** Το δεξί βήμα δεξιά και λίγο πίσω στα δάκτυλα, που στρέφουν προς το κέντρο. **6β:** Το αριστερό πόδι βήμα δεξιά στα δάκτυλά του που στρέφουν προς το κέντρο.. Συγχρόνως το δεξί πόδι ανασηκώνεται ελαφρά λυγισμένο πίσω. **7:** Το δεξί πόδι πατά πάλι στη θέση του. **8:** Αναπήδηση στο δεξί με άρση του αριστερού μπροστά λυγισμένου.
- Το μέτωπο είναι στραμμένο αριστερά στα βήματα 4 και 5, δεξιά στα βήματα 6 και 7, ενώ προς το κέντρο κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των υπόλοιπων βημάτων.

Ο Μαλεβιζιώτης ή Μαλεβιζιώτικος ή Καστρινός, ή Πηδηχτός

Προς το κέντρο

Προς τα πίσω

Ο Μαλεβιζιώτης

- Βήματα προς το κέντρο:
- **1:** Το δεξί πόδι μ' ένα πηδηματάκι πατάει προς το κέντρο του κύκλου. **2:** Το αριστερό περνάει μπροστά από το δεξί και πατάει προς το κέντρο. **3:** Το δεξί έρχεται και πατάει κοντά στη φτέρνα του αριστερού. **4:** Το αριστερό πόδι πατάει προς τα εμπρός. **5:** Το δεξί πόδι περνάει μπροστά από το αριστερό και πατάει προς το κέντρο. **6:** Το αριστερό πόδι πατάει κοντά στη φτέρνα του δεξιού. **7:** Το δεξί πόδι πατάει προς τα εμπρός. **8:** Κάνουμε μια αναπήδηση πάνω στο δεξί πόδι, με ταυτόχρονη άρση του αριστερού ποδιού προς το κέντρο του κύκλου ελαφρά λυγισμένο στο γόνατο.
- Βήματα προς τα πίσω
- **1:** Το αριστερό πόδι μ' ένα πηδηματάκι πατάει προς τα πίσω. **2:** Το δεξί πόδι πατάει πίσω από το αριστερό. **3:** Το αριστερό πόδι έρχεται και πατάει κοντά στο δεξί. **4:** Το δεξί πατάει προς τα πίσω. **5:** Το αριστερό πόδι πατάει πίσω από το δεξί. **6:** Το δεξί πόδι έρχεται και πατάει κοντά στο αριστερό. **7:** Το αριστερό πόδι πατάει προς τα πίσω. **8:** Αναπήδηση στο αριστερό πόδι, με άρση του δεξιού προς το κέντρο, ελαφρά λυγισμένο στο γόνατο.

Ο Σιγανός

Ο Σιγανός είναι αργός περπατητός χορός ο οποίος χορεύεται με τα χέρια πιασμένα από τους ωμούς, ολοκληρώνεται με έξι ή οκτώ βήματα, με οκτώ βήματα χορεύεται στο Μυλοπόταμο, ενώ με έξι χορεύεται στο Ηράκλειο. Όταν χορεύεται με έξι βήματα δεν ολοκληρώνει τη μελωδία γιατί τα βασικά του μέτρα είναι οκτώ, είναι όμως πιο εύκολος και γενικά χαρακτηρίζεται Τουριστικός χορός. Επειδή στο Σιγανό ο κύκλος των χορευτών όταν είναι πολλοί κουλουριάζει με τη μορφή ελικοειδούς πολλοί λένε ότι αναπαριστά την έξοδο του Θησέα από το Λαβύρινθο. Ο Σιγανός λέγεται ότι είναι ο χορός της νύφης, γιατί χορεύεται στους γάμους με το γαμπρό μπροστά και τη νύφη δίπλα.

Κρητικά όργανα

Μουσικά παραδοσιακά όργανα της Κρήτης!!

Τα παραδοσιακά λαϊκά μουσικά όργανα που χρησιμοποιούνται σήμερα στην Κρήτη είναι το λαγούτο, η λύρα, το βιολί, η βιολόλυρα, το μαντολίνο, η κιθάρα, το μπουλγαρί, μ(π)αντούρα, η ασκομ(π)αντούρα, το χαμπιόλι και το νταουλάκι.

Κρητική λύρα

Η κρητική λύρα ανήκει στην κατηγορία των χορδόφωνων μουσικών οργάνων με δοξάρι και έχει τις ρίζες της στην Ανατολή. Στην Κρήτη υπήρχαν δύο τύποι λύρας. Το αποκαλούμενο σήμερα λυράκι, που έδινε οξύ και διαπεραστικό ήχο και η βροντόλυρα ή χοντρόλυρα, μεγαλύτερη σε μέγεθος, ιδανική για την πολύωρη συνοδεία τραγουδιού. Από τους δύο τύπους αυτούς και την επιρροή του βιολιού, προήλθε η σύγχρονη κοινή λύρα.

Κρητική λύρα

Κατασκευάζεται από μονοκόμματο ξύλο κάποιας ηλικίας (τουλάχιστον 10 ετών) και συνήθως χρησιμοποιείται ασφένταμος, καρυδιά, μουρνια, κ.α. Η σκάφη, το κοίλο σκαφτό σώμα της λύρας λέγεται και καύκα ή καυκί. Το καπάκι (εμπρόσθιο μέρος) είναι αυτό που επηρεάζει άμεσα τον ήχο του οργάνου και ιδανικό υλικό για την κατασκευή του θεωρείται το κατράνι (υλικό ηλικίας άνω των 300 ετών που προέρχεται από δοκάρια παλαιών κτισμάτων).

Κρητική λύρα

Παλιά οι χορδές ήταν εντέρινες και το δοξάρι είχε τρίχες από ουρά αλόγου που συνήθως έφερε μια σειρά από σφαιρικά κουδουνάκια, τα λεγόμενα γερακοκούδουνα. Σήμερα που η λύρα συνοδεύεται από άλλα μουσικά όργανα (λαούτο, κιθάρα κ.α.) χρησιμοποιείται συνήθως δοξάρι βιολιού.

Το λαούτο

Πρόκειται για το γνωστό σε όλη τη Ελλάδα μουσικό όργανο, λίγο μεγαλύτερο σε μέγεθος, με τέσσερα ζεύγη χορδές, παλαιότερα εντέρινες, σήμερα μεταλλικές, που κουρδίζονται κατά πέμπτες. Συνοδεύει ρυθμικά και αρμονικά τη λύρα ή το βιολί, άλλοτε παίζοντας τους βασικούς φθόγγους της μελωδίας, άλλοτε προσφέροντας ένα απλό ή διπλό ισοκράτημα και άλλοτε παίρνοντας, για σύντομο διάστημα, τη μελωδία προκειμένου να ξεκουραστεί ο λυράρης ή ο βιολιστής. Πολλές φορές το λαούτο χρησιμοποιείται και ως σολιστικό όργανο

Το μαντολίνο και η κιθάρα

Είναι τα γνωστά όργανα, από τα οποία το πρώτο χρησιμοποιείται στη Μέση και Ανατολική Κρήτη και σε πολύ περιορισμένη κλίμακα, ως όργανο μελωδίας ή και συνοδεία της λύρας και του βιολιού, ενώ το δεύτερο χρησιμοποιείται στις ίδιες περιοχές ως καθαρά συνοδευτικό όργανο του βιολιού.

Το θιαμπόλι

Είναι ένα είδος καλαμένιου ή ξύλινου φλάουτου με λοξοκομμένο το μέρος όπου φυσάει ο παίκτης και κλεισμένο με τον "πείρο ή σούρο", ένα είδος τάπας με λεπτή σχισμή για να περνά ο αέρας. Πάνω στον κύλινδρο και εκεί που τελειώνει ο πείρος ανοίγεται μια τετράγωνη συνήθως τρύπα και στη συνέχεια πιο κάτω έξι τρύπες μπροστά και μία πίσω που χρησιμεύουν για τη μελωδία. Το θιαμπόλι, κατεξοχήν ποιμενικό όργανο, παίζεται συνήθως μόνο του. Πολλές φορές όμως, όταν ο παίκτης είναι επιδέξιος, μπορεί να παίξει μαζί με τη λύρα ή ακόμη και να αντικαταστήσει τη λύρα στη ζυγιά.

Το θιαμπόλι

Η μαντούρα

Είναι ένα είδος κλαρινέτου με μονό επικρουστικό γλωσσίδι στο πάνω άκρο της που είναι κλειστό από τον κόμπου του καλαμιού. Έχει 4 - 6 τρύπες και φτιάχνεται σε διάφορα μεγέθη.

Παραλλαγή της μαντούρας είναι η διπλομαντούρα ή τζομπραγιά μαντούρα, που στην πραγματικότητα είναι δύο μαντούρες ίδιες οξύτητας δεμένες και παιζόμενες.

Η ασκομαντούρα

Αποτελείται από δερμάτινο ασκί που χρησιμεύει ως αποθήκη αέρος, το ξύλινο ή καλαμένιο ή κοκαλένιο επιστόμιο με βαλβίδα, μέσα από το οποίο φυσά ο οργανοπαίκτης τον αέρα, και τη συσκευή παραγωγής του ήχου, η οποία περιλαμβάνει μια αυλακωτή σκάφη που καταλήγει σε χοάνη και δύο αυλούς, τύπου κλαρινέτου με μονό επικρουστικό γλωσσίδι και 5 συνήθως τρύπες. Η ασκομαντούρα παίζεται σε συνήθως σε ανοιχτό χώρο, άλλοτε μόνη της και άλλοτε με συνοδεία λαούτου ή μικρού νταουλίου (νταουλάκι), ή ακόμη και άλλων αυτοσχέδιων ρυθμικών οργάνων. Το όργανο αυτό, πολύ διαδεδομένο παλιότερα στην Κρήτη, τείνει δυστυχώς σήμερα να εκλείψει.

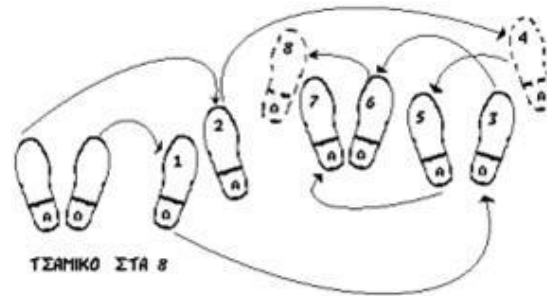
ΕΘΝΙΚΟΙ ΧΟΡΟΙ

Ο Τσάμικος

- Ο Τσάμικος είναι παραδοσιακός ελληνικό χορός. Χορεύεται σε κύκλο με ρυθμό 3/4. Παλιότερα το τσάμικο χορεύονταν μόνο από άνδρες, αλλά στη σύγχρονη εποχή παίρνουν μέρος και γυναίκες.

Ο τσάμικος των οκτώ βημάτων χορεύεται ως εξής:

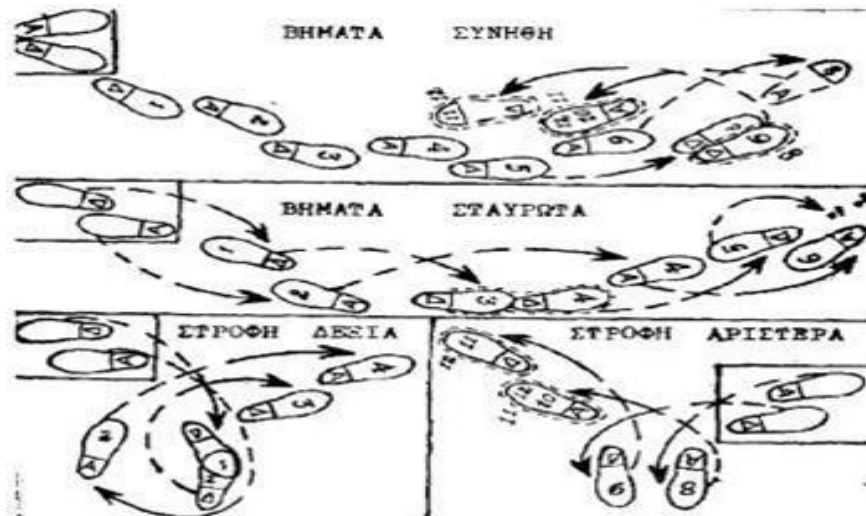
- 1: Το δεξί προς τη φορά και λίγο πίσω
- 2: Το αριστερό μπροστά από το δεξί προς τη φορά,
- 3: Το δεξί προς τη φορά.
- 4 : Το αριστερό σε άρση μπροστά από το δεξί.
- 5 : Το αριστερό, αριστερά, στη διάσταση
- 6 : Το δεξί προς τα αριστερά.
- 7 : Το αριστερό προς τα αριστερά, στη διάσταση.
- 8 : Το δεξί σε άρση μπροστά από το αριστερό.

Ο Καλαματιανός

- Ο καλαματιανός, είναι ένας συρτός χορός που χορεύεται σε ολόκληρη την Ελλάδα, διαφοροποιούμενος ελάχιστα, σε ότι αφορά το ύφος του και το ρυθμό. Το χορευτικό του μοτίβο απαρτίζεται από 12 κινήσεις που χορεύονται συγχρόνως από όλους τους χορευτές. και επαναλαμβάνονται σε όλη τη διάρκεια του χορού, στρωτά για τις γυναίκες και λίγο πιο πηδηχτά για τους άνδρες. Ο πρωτοχορευτής μπορεί να παραλλάζει τα βασικά βήματα του χορού, συνήθως με μια στροφή δεξιά. Ο συρτός φαίνεται πως προέρχεται από την αρχαία εποχή. Σχετικά με την προέλευση της ονομασίας του φαίνεται πως οφείλεται στα λόγια του τραγουδιού «σαν πας στην Καλαμάτα» με αναφορά στο μαντήλι, ιερό σύμβολο κάθε παραδοσιακής γαμήλιας τελετής.

- Τα βήματα του Καλαματιανού είναι τα εξής:
- 1: Το δεξιό πόδι, βήμα δεξιά
- 2: Το αριστερό πόδι βήμα αριστερά.
- 3: Το δεξιό πόδι βήμα δεξιά.
- 4: Το αριστερό πόδι βήμα δεξιά
- 5: Το δεξιό πόδι βήμα δεξιά.
- 6: Το αριστερό, δεξιά με δάχτυλα στο κέντρο.
- 7: Το δεξί πόδι δεξιά, με δύναμη.

- 8: Το αριστερό με βήμα δεξιά, διασταυρώνεται με το δεξιό και πατά δυνατά στα δάχτυλα ενώ συγχρόνως γίνεται άρση του δεξιού πίσω, ελαφρώς λυγισμένου.
- 9: Το δεξιό πόδι πατά πάλι δυνατά στη θέση του
- 10: Το αριστερό πόδι, βήμα αριστερά (αντίθετα)
- 11: Το δεξί με βήμα αριστερά διασταυρώνεται με το αριστερό και πατά δυνατά στα δάχτυλά του, ενώ συγχρόνως γίνεται άρση του αριστερού πίσω, ελαφρώς λυγισμένου.
- 12 : Το αριστερό πατά δυνατά στη θέση του και γίνεται ελαφριά άρση του δεξιού.
- Τα υπόλοιπα βήματα που διακρίνονται στο σχήμα, είναι οι παραλλαγές που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο πρωτοχορευτής για να ποικίλει τον χορό του.

ΧΟΡΟΙ ΘΡΑΚΗΣ

Το Ταχτί (Τριπάτης - Ποδαράκι)

- Ο Τριπάτης ή Ποδαράκι είναι χορός στη Βόρεια Θράκη. Ονομάζεται έτσι επειδή οι χορευτές χτυπούν το πόδι στο έδαφος με χαρακτηριστικό τρόπο. Λέγεται και Ζερβοδέξιος, Νταχτιρντί, Τρουπκανίτσα, Τριπόδης. Είναι μικτός χορός με λαβή των χεριών από τις παλάμες και με τους αγκώνες τεντωμένους προς τα κάτω.

- Χορεύεται στην περιοχή της Ορεστιάδας, σε ευθεία παράταξη με μέτωπο προς το κέντρο του κύκλου. Ο χορός χωρίζεται σε 3 μοτίβα των 4 βημάτων το καθένα ως εξής:

1ο

1α: Αναπήδηση στο αριστερό, με άρση του δεξιού.

1β: Το δεξί στη συνέχεια μπροστά από το αριστερό.

2α: Αναπήδηση στο δεξί, με άρση του αριστερού

2β: Το αριστερό στη συνέχεια μπροστά από το δεξί.

3 : Όπως το 1 (α-β).

4 : Όπως το 2 (α-β).

2ο

1: Αναπήδηση στο αριστερό πόδι προς τα πίσω με σύγχρονη άρση του αριστερού και εν συνεχεία πάτημα με μικρό βήμα προς τα πίσω.
Τριπάτης

2: Αναπήδηση στο αριστερό πόδι προς τα πίσω με σύγχρονη άρση του δεξιού και εν συνεχεία πάτημα με μικρό βήμα προς τα πίσω.

3: Όπως το 1.

4: Αναπήδηση στο αριστερό πόδι, με σύγχρονη άρση του δεξιού, το οποίο εν συνεχεία ακουμπά με τα δάχτυλα μπροστά από το αριστερό.

3ο

1: Πάτημα του δεξιού στη διάσταση

2: Αναπήδηση στο δεξί με σύγχρονη άρση του αριστερού.

3: Το αριστερό, αριστερά στη διάσταση.

4: Αναπήδηση στο αριστερό με άρση του δεξιού

Μπαϊντούσκα

Πρόκειται για χορό που χορεύεται από άνδρες και γυναίκες στη Θράκη και στη Μακεδονία. Άλλες ονομασίες είναι: Μπαϊντούζκος, Μπαϊνιούσκα, Μπαϊντούσκος, Ταχαριώτικος, Τραπανιστός, Στις Τρεις. Κατά μία εκδοχή, η ονομασία προέρχεται από τη λέξη Παϊτάκ. Το παϊτακικό περππάτημα το επικαλούνται στη Θράκη όταν κάποιος δεν περπατάει ίσια, όταν κουτσαίνει χωρίς να είναι κουτσός.

Υπάρχουν και διάφορες άλλες εκδοχές για την ερμηνεία της ονομασίας του χορού. Αν η λέξη έχει σλαβική καταγωγή, τότε σημαίνει πάει ίσια, ενώ αν η ρίζα της λέξης είναι τούρκικη, τότε σημαίνει τον άνθρωπο που δεν περπατά ίσια, κουτσαίνει χωρίς να είναι κουτσός.

Ο χορός έχει δέκα βήματα, τα οποία τα χωρίζουμε σε τρία μέρη:
Αντίθετα από τη φορά, επιτόπου και προς τη φορά.

Η λαβή είναι από τις παλάμες, με τα χέρια κάτω.

Α΄ Μέρος

1α: Το δεξί πόδι έρχεται πάνω από το αριστερό και κάνει ένα μικρό βήμα προς τα αριστερά, με μέτωπο λοξά αριστερά.

1β: Το αριστερό πόδι κάνει ένα μικρό βήμα προς τα αριστερά και πίσω από το δεξί.

Επαναλαμβάνονται τα βήματα αυτά άλλες δύο φορές.

Μπαϊντούσκα

Β΄ Μέρος

6α: Το δεξί πόδι έρχεται δυναμικά πάνω από το αριστερό και πατάει προς τα αριστερά, δυνατά στο έδαφος, ενώ τα χέρια κατεβαίνουν και τεντώνουν. Συγχρόνως σηκώνεται λίγο από το έδαφος το αριστερό πόδι.

6β: Το αριστερό πόδι πατάει στη θέση του και το δεξί σηκώνεται λίγο από το έδαφος.

Γ' Μέρος

7α: Γυρίζοντας προς τη φορά γίνεται αναπήδηση πάνω στο αριστερό πόδι και άρση του δεξιού, ελαφρά λυγισμένου, δίπλα και μπροστά στο αριστερό. Τα χέρια κινούνται τεντωμένα προς τα εμπρός.

Μπαϊντούσκα

7β: Το δεξί πόδι πατάει προς τη φορά και τα χέρια έρχονται δίπλα στο σώμα.

8α: Γίνεται αναπήδηση πάνω στο δεξί πόδι και άρση του αριστερού, ελαφρά λυγισμένο, δίπλα και μπροστά από το δεξί. Τα χέρια κινούνται τεντωμένα προς τα πίσω

8β: Το αριστερό πόδι πατάει προς τη φορά και τα χέρια έρχονται δίπλα στο σώμα.

9α: Γίνεται αναπήδηση πάνω στο αριστερό πόδι και άρση του δεξιού, ελαφρά λυγισμένο, δίπλα και μπροστά από το αριστερό. Τα χέρια κινούνται τεντωμένα προς τα εμπρός.

9β: Το δεξί πόδι πατάει προς τη φορά και τα χέρια έρχονται δίπλα στο σώμα.

10: Γίνεται αναπήδηση πάνω στο δεξί πόδι και άρση του αριστερού, ελαφρά λυγισμένο, δίπλα και μπροστά από το δεξί ενώ συγχρόνως γυρίζουμε με μέτωπο προς το κέντρο του κύκλου. Τα χέρια κινούνται τεντωμένα προς τα πίσω.

11: Το αριστερό πόδι πατάει δίπλα και λίγο πίσω από το δεξί, ενώ τα χέρια έρχονται δίπλα στο σώμα. Η κίνηση αυτή γίνεται γρήγορα και αμέσως μετά, το δεξί πόδι έρχεται πάνω από το αριστερό, προς τ' αριστερά, στο πρώτο βήμα του χορού.

ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΙ ΧΟΡΟΙ

Κερκυραϊκός

- Ο **Κερκυραϊκός χορός** είναι δημοτικό τραγούδι και χορός που χορεύεται στην Κέρκυρα.
- Ο χορός λέγεται και **ρούγα**, καθώς και **πέρδικα**, από τα λόγια του τραγουδιού που τον συνοδεύει. Ο κερκυραϊκός χορός χαρακτηρίζεται από ελαφράδα, χάρη και έντονο λυρικό στοιχείο. Χορεύεται σε ζευγάρια που έχουν μέτωπο προς τη φορά του χορού. Μπορεί επίσης να αρχίσει από απλό κύκλο και να μετασχηματιστεί σε ζευγάρια. Τα πόδια είναι στην προσοχή. Τα ζευγάρια συνδέουν το μέσα χέρι τους με λαβή Καλαματιανού και το φέρνουν λυγισμένο στο ύψος και κοντά στον ώμο. Το άλλο χέρι το τοποθετούν σε μεσολαβή. Μπροστά από τα ζευγάρια και σε απόσταση 2-3 μέτρων μπαίνει ο πρωτοχορευτής ή ζευγάρι πρωτοχορευτών με την πλάτη προς τη φορά του χορού. Ο χορός αποτελείται από 12 βήματα. Ο κορυφαίος εκτελεί όλα τα βήματα με την πλάτη στραμένη προς τη φορά. Ποικίλει τον χορό με βήματα σταυρωτά, στροφές, καθίσματα και τον αρχίζει από το αριστερό πόδι.

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΙ ΧΟΡΟΙ

Ταταυλιανό (πολίτικο) χασάπικο

- Το Χασάπικο ή Χασάπικος είναι χορός και τύπος των τραγουδιών των Ελλήνων από την Κωνσταντινούπολη.
- Οι ρίζες του ανάγονται στη βυζαντινή περίοδο, όταν αποτελούσε χορευτική μίμηση μάχης με σπαθιά από τη συντεχνία των Ελλήνων χασάπηδων στην Κωνσταντινούπολη. Η πρώτη σειρά κρατούσε μαχαίρια, ραβδιά και μαστίγια, ενώ η δεύτερη δεν είχε όπλα. Η ονομασία προέρχεται από την τουρκικής προέλευσης λέξη kasar, που σημαίνει κρεοπώλης, ενώ η αντίστοιχη ελληνική ονομασία ήταν μακελάρικος. Ο όρος στη συνέχεια χρησιμοποιήθηκε για να υποδηλώσει μόνο τη γρήγορη εκδοχή του χασάπικου, γνωστή επίσης και ως χασαποσέρβικο.

Καρσιλαμάς

- **Ο Καρσιλαμάς ή Γαρτσιλαμάς** ανήκει στους Αντικρυστούς χορούς. Αντικρυστά εννοούμε πως οι χορευτές χορεύουν ο ένας απέναντι από τον άλλο. Αλλιώς ο καρσιλαμάς ονομάζεται: Αντικρυστός, Καρσιλαμάς και Καρτσιλαμάς.

Ο Καρσιλαμάς χορεύεται κρατώντας ένα μαντήλι, στον γάμο που μεταφερόταν η νύφη από το σπίτι στην Εκκλησία και αντίστροφα. Το μουσικό μέτρο είναι 9σημο (2.2.2.3). Τα βήματα είναι 8 σε 2 μουσικά μέτρα. Καθώς χορεύουν σπάνε τα γόνατα και στρίβουν οι φτέρνες προς τα μέσα του ποδιού.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΑΙΚΟΙ ΧΟΡΟΙ – ΣΥΡΤΑΚΙ (ΧΑΣΑΠΙΚΟ)

Ήταν αρχικά ανδρικός χορός. Τον χόρευαν κυρίως χασάπηδες. Οι περισσότεροι ήταν αρβανίτες, που κυκλοφορούσαν επιδεικνύοντας προκλητικά ότι οπλοφορούσαν τους και τους έτρεμαν όλοι. Επί τουρκοκρατίας χασάπικο βέβαια χόρευαν και οι Τούρκοι καθώς και οι αρναούτηδες γι' αυτό τον χασάπικο τον χορό τον ονόμαζαν και αρναούτικο.

- Ο **χασάπικος** χορεύεται σήμερα με τα χέρια πιασμένα από τους ώμους, από δυο-τρία άτομα και τέσσερα άτομα, άντρες και γυναίκες, με βήματα και φιγούρες που απαιτούν συγχρονισμό, πειθαρχία και ακρίβεια, αντίθετα με τον αυτοσχεδιασμό του ζειμπέκιου. Ένας παραδοσιακός βλάχικος χασάπικος, με σλαβικές επιδράσεις, χορεύεται στην Ήπειρο.

Ο **χασάπικος** βασίζεται πάνω στο ρυθμό 4/4 και ο τρόπος που χορεύεται συνήθως, έρχεται σα μια προέκταση του δημοτικού χορευτικού τρόπου, με κάποια ευρωπαϊκή επίδραση. Ενώ ήταν καθαρά παραδοσιακός χορός, με την μεγάλη διάδοση του μπουζουκιού και του μπαγλαμά, άρχισε να χορεύεται και στις πόλεις.

Είναι ο πλέον διαδεδομένος Ελληνικός χορός στο εξωτερικό.

*«Λαός που την παράδοση
ξεχνά και δεν θυμάται
στης λησμονιάς το λήθαργο
για πάντα θα κοιμάται»*